

Donaziun da la CS per la claustra Mustér

■ (anr) **Ier ha surdà Almiro Carigiet, manader dal Private Banking Grischun dal nord da la Credit Suisse (CS), in schec en la valur da 75 000 francs a Vincent Augustin che presidescha la fundaziun Pro Claustra Mustér.** La claustra da Mustér è la pli veglia claustra al nord da las Alps ed in center impurtant d'activitad spiertala e culturala, la quala ha influenza suror ils cunfins da la Surselva e dal chantun Grischun. La

fundaziun da giubileum da la CS sustegna la claustra cun ina donaziun per l'acquisiziun d'in lift per la tribuna. Cun quest sustegn en rom da la renovaziun da la sala da teater reconuscha la fundaziun da giubileum l'impurtanza sociopolitica actuala da la claustra. En spezial mussa ella uschia ch'ella stimia la contribuziun concreta da la claustra per l'activitad culturala, surtut er per ils giuvenils. La fundaziun da giubileum da

la Credit Suisse è vegnida constituada da l'onn 1981 a chaschun dal 125avel anniversari da la banca Schweizerische Kreditanstalt. La fundaziun da giubileum da la CS promova il bainstar social, la cultura e la scienza. En il center stattan tenor CS projects d'alta qualitat, ils quals cumbineschan innovaziun cun effects intenziunads e da lunga durada. La fundaziun nun ha naginas intenziuns economicas u politicas.

Avat Daniel Schönbachler e Vincent Augustin sa legran dal schec che Almiro Carigiet als ha dà.

FOTO F. ANDRY

Inscunter cun il Rumantsch Grischun

■ (cp) **Sonda, ils 17 da november 2007 da las 9.00–12.00 e da las 14.00–17.00 ha lieu en il Hotel Chur, Welschdörfli 2, a Cuira il Seminari d'atun da la Pro Svizra rumantscha.** Quest seminari envida ad in fufragnadi en la nova lingua da standard rumantsch grischun. Las participantas ed ils participants duain pudair scuvrir quella en in'atmosfera empernaivla ed a moda divertenta. Finamira èsi da stgaffir in emprim contact cun nossa lingua surregiunala e da mussar strategias per pudair entschaver a scriver rumantsch grischun.

Premissas

Il seminari è deditg a persunas che san rumantsch, che han fin oz dentant betg gi la chaschun da sa fatschentar cun la structura ed il funziunament dal rg.

Cuntegn

Il rumantsch grischun – in curtsguard enavos. Tge è il stan da standardisaziun dal rumantsch grischun? En tge domenas vegn il rumantsch grischun duvrà oz? La structura linguistica dal rumantsch grischun – differenzas tar l'idiom e particularitads. Tge agids linguistics datti per scriver rumantsch grischun e co poss jau duvrar quels? Emprer cun duvrar – il curaschi al sbagl!

Metoda

L'introduziun en il tema sco er il tractament da las materias generalas succedan en il plenum. Dasperas vegn er lavurà en gruppas. Quai surtut per scuvrir las differenzas dal rumantsch grischun tar l'idiom e per sviluppar strate-

gias da duvrar rumantsch grischun. Metodicamain succeda quai oravant tut a moda pratica cun discussiun ed analisar exempels sco er cun far exercizis. La manadra dal seminari è *Annalisa Schaniel*, collavuratura da la Lia rumantscha. Tgi che vul sa participar sto s'annunziar fin ils 10 da november 2007 al secretariat da la PSR, Casu, 7164 Dardin, u psr@rumantsch.ch

Per commembras e commembras da la PSR è il seminari gratuit. Da persunas betg commembras da la PSR vegn incassà in danner simbolic da CHF. 30.–. Tgi che vul genter comunablamain cun ils participants dal seminari en il Hotel Chur è supplitgà dad inditgar quai, uschia che nus sappian far la reservaziun. Il dumber da participantas e participants è limità.

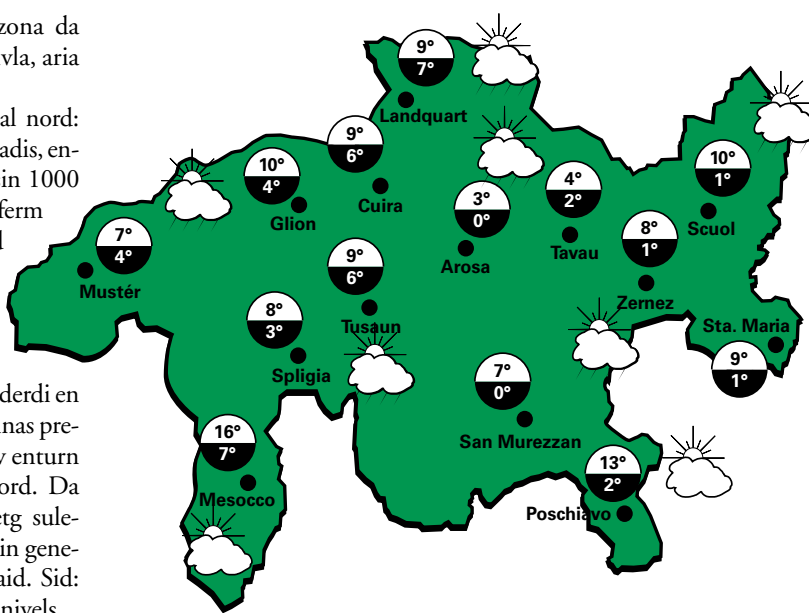
L'AURA

Surtratg e pli fraid

Situaziun generala: La zona da pressiuun auta vegn pli flailva, aria fraida vegn vers las Alps.

Oz: Grischun central e dal nord: Ferm surtratg ed intgins uradis, enturn 10°, cunfin da naiv sin 1000 meters, en muntogna ferm vent dal nordvest. Sid ed Engiadina: pac sulegl, cunfin da naiv sin 1500 meters. Vent burascus dal nordvest en muntogna.

Prognosa: En il nord: Venderdi en las Alps detg sulegl, intgins precipitaziuns, cunfin da naiv enturn 1000 meters, vent dal nord. Da sonda enfin glindesdi detg sulegl, en las Alps nivels ma in general sitg, vent dal nord, fraid. Sid: Detg sulegl cun intgins nivels.

KEYSTONE

Di mundial per surmontar la paupradad

■ (lq) Cun acziuns en diversas citads da la Svizra han 70 organisaziuns fatg attent sin il di mundial che stat sut il motto

«0,7% – comunablamain en cunter la paupradad». Quest di stat en l'ensaina dal bindel alv e la finamira è d'auzar l'agid da

svilup dad oz 0,4% sin 0,7% dal product brut social. Quai fiss in augment dad uss 2 sin strusch 4 milliardas francs.

GRISCHUN / SVIZRA

L'urs è turnà en Val Alvra

(lq) Suentar la visita a Lai è l'urs che chaschuna problems turnà puspè en la Val Alvra. Las acziuns da tarladir a l'urs da sa vischinar ad abitadis han fatg effect. Tenor *Georg Brosi*, l'inspectur da chatscha, speria ins uss che las acziuns per tementar l'urs fetschian era effect a liunga vista. Ins na sappi dir ubain l'urs haja respect mo da Lai ubain era dad auter lieus. L'urs saja dentant mai stà privulus per umans ed i n'haja era betg dà situaziuns criticas. Malgrà tut vegnia contrahà enavant cun ils uffizis federals davart l'urs en Val Alvra. L'urs en il parc naziunal sa cuntegnia perencunter tut quiet e chaschuni nagins fastedis. Quel saja fitg temeligt.

Maltractaments d'animals vegnan giuditgads different

(lq) Delicts cunter la protecciun d'animals vegnan giuditgads, annunziads e punids da chantun a chantun fitg different. Ils chastis èn vegnids els onns passads adina pli e pli mudests. A la testa da las decisziuns giuridicas da l'onn 2006 è Turitg cun 150 cass, en ils chantuns Geneva, Soluturn e Tessin perencunter hai dà insumma naginas annunziads. Tenor la fundaziun animal dettia da patergar che las multas vegnian adina pli e pli bassas. La media saja stada 458 francs per l'onn 2006. Ella pretenda perquei ina augment massiv dals chastis.

Accident mortal a Zernez

(pocha) In lavurer da 41 onns dal Tirolo dal sid è sa disgrazià ier mortalmain en ina chava da crappa. Cun ses exchavatur er'el londervi d'explotar crappa ch'ina scarpa è sbalunada ed ha curclà el e l'exchavatur dal tut. Il medi d'urgenza ha mo pudì constatar sia mort.

Dus blessads a Grisch

(pocha) Sin la A28 charravan dus autos ier in suenter l'auter. Cura ch'il prim ha vulì sviar a sanester ha il secund accelerà per passar. Per consequenza èn els collidads. Ils manischnunz èn vegnids blessads levamain, ils autos donnegiads totalmain.

Restar activs era suenter la pensiuun è la finamira dal cussegl federal. KY

Lavurar suenter la pensiuun

(lq) **Il cussegl federal vul promover la lavur suenter la vegliadetgna da pensiuun. Pajaments en la pitga 3a duajan esser pussaivels enfin tshintg onns suenter la pensiuun.** Quels pajaments duajan plinavant esser pussaivel da trer giu da la taglia. Cun questa mesira vul il cussegl federal promover la participaziun da persunas pli viglias a la

fiera da lavur. Questas mesiras van en vigur cun l'entschatta 2008. Abstrahà da la partida socialdemocratica van tuttas partida d'accord cun questa novaziun. La ps crititgescha ch'i sa tractia dad ina pussaivladad d'optimar las taglias per persunas che gudognian bain. Ella portia mo per paucs ina migliur e schlia nagins problems en la politica sociala.

OZ

DIE SÜDOSTSCHWEIZ

Durchbruch im Gotthard Basistunnel ist geschafft

Bündner Tagblatt

Lenzerheide: Investor will 100 Mio. einsetzen

SO e BT pon ins comprar al kiosk

Ieli da stgaurar sur 100 francs

(lq) **Parallel al petroli criv vegn era l'ieli da stgaurar pli e pli chars. Tar quantitads pitschnas custan 100 liters ieli dapli da 100 francs.** Ina midada na pari betg da dar en il proxim futur. Tuttina spetgan ils blets possessurs da chasas cun emplenir ils tancs. Quels en Svizra èn emplenids en il mu-

ment per 46%. Tar furniziuns tranter 3000 e 6000 liters custa l'ieli da stgaurar sur 90 francs per 100 liters. Tals prestsch n'hai anc mai dà en Svizra. Dapresent è la dumanda gronda e la OPEC è restrictiva tar la produziun d'ieli. Per part èn il pretschs uschi auts era pervia da fatschentas da speculaziun.